

Η ΕΤΕπ χρηματοδοτεί Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις

Του κ. Παν. ΔΡΟΣΟΥ

Γεν. Γραμμ. Επενδύσεων και Ανάπτυξης

Συμμετέχων στο Συνέδριο της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων με αντικείμενο τη χρηματοδότηση των Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων, θεωρώ τον εαυτό μου πολλαπλώς

Συνοχή: Πρώτον, γιατί το συνέδριο αυτό συμπύκνει με τη συμπλήρωση 50 ετών λειτουργίας της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων και 45 ετών δραστηριότητάς της στην Ελλάδα και δεύτερον γιατί συμμετέχω ως μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΤΕπ σε αυτή τη μεγάλη αναπτυξιακή προσπάθεια σε μια τόσο κρίσιμη στιγμή.

Νιώθω την ανάγκη να τονίσω ότι, το αντικείμενο του σημερινού Συνεδρίου απευθύνεται στην καρδιά της ελληνικής οικονομίας, τη Μικρομεσαία Επιχείρηση.

Οι αριθμοί μιλούν από μόνοι τους: Οι 800.000 μικρομεσαίες επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στη Χώρα μας αποτελούν το 99,4% του συνόλου των επιχειρήσεων στην Ελλάδα και παράγουν τα δύο τρίτα των θέσεων εργασίας στον ιδιωτικό τομέα.

Αλλά και σε επίπεδο Ευρωπαϊκής Ένωσης οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις αποτελούν τους ακαταπρόσβλητους εργάτες της ευρωπαϊκής οικονομίας, καθώς προσφέρουν εργασία σε περισσότερους από 70 εκατομμύρια ανθρώπους.

Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις είναι δυστυχώς αυτές που πλήττονται περισσότερο από την παρούσα κρίση.

Η δυσμενής για τις εταιρείες οικονομική συγκυρία μπορεί και πρέπει να αντιμετωπιστεί με ανάπτυξη και όχι με συρρίκνωση, με σαφή προσανατολισμό και όχι με μεμψιμοιρία.

Στην κατεύθυνση αυτή και με αυτό το όραμα κινείται και η Ε.Ε., η οποία ανακοίνωσε πρόσφατα σχέδιο για την αντιμετώπιση της οικονομικής κρίσης, στο οποίο προτείνεται η περαιτέρω ενίσχυση του ρόλου της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων.

Ειδικότερα, μεταξύ των προτάσεων περιλαμβάνονται ενισχύσεις προς τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις από την ΕΤΕπ, με συνολικό πακέτο ύψους 30 δισ. ευρώ και επαναπρογραμματισμός του Ευρωπαϊκού Ταμείου Συνοχής. Το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών, είναι πρωτεργάτης και θερμός υποστηρικτής αυτών των πρωτοβουλιών και θα ηγηθεί της προσπάθειας.

Η προώθηση της επιχειρηματικότητας, η ενθάρρυνση των ιδιωτικών επενδύσεων και η στήριξη των ΜΜΕ αποτελούν σήμερα βασικές προτεραιότητες της ελληνικής Κυβέρνησης, ιδιαίτερα στην παρούσα κρίση. Αυτό αποδεικνύεται πρακτικά σε τρία επίπεδα:

Πρώτον, οι εθνικοί και κοινοτικοί πόροι, που διατίθενται για το σκοπό αυτό τα τελευταία χρόνια είναι σημαντικά αυξημένοι σε σχέση με το παρελθόν.

Δεύτερον, η Κυβέρνηση προχώρησε σε μια σειρά από θεσμικές παρεμβάσεις για τη στήριξη των ΜΜΕ, όπως η μείωση της φορολογίας, η ενεργοποίηση του Ταμείου Εγγυοδοσίας Μικρών και Πολύ Μικρών Επιχειρήσεων κ.ά..

Τρίτον και κυριότερο, υπάρχουν σήμερα σαφώς περισσότερες χρηματοδοτικές δυνατότητες για τη μικρομεσαία επιχείρηση, που μπορούν να καλύψουν κάθε ανάγκη, που προκύπτει στο πλαίσιο του σύγχρονου επιχειρείν.

Η τόνωση της επιχειρηματικότητας και ο εκσυγχρονισμός του παραγωγικού τομέα αποτέλεσε έναν από τους σημαντικότερους στόχους του Γ' ΚΠΣ. Για την επίτευξη του στόχου αυτού υλοποιήθηκαν με επιτυχία δράσεις ενίσχυσης ΜΜΕ, δράσεις ενίσχυσης επιχειρήσεων μέσω του Επενδυτικού Νόμου, δράσεις έρευνας και τεχνολογίας, Κοινωνίας της Πληροφορίας.

Ήδη από το Γ' ΚΠΣ εγκρίθηκαν προς υλοποίηση περίπου 56.000 επενδυτικά σχέδια, ύψους 3,6 δισεκατομμυρίων ευρώ δημόσιας δαπάνης.

Όσον αφορά δε το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Κοινωνία της Πληροφορίας», ο αριθμός των επιχορηγούμενων από αυτό επιχειρήσεων ανέρχεται σε 71.780. Οι νομικές δεσμεύσεις των εν λόγω έργων αντιστοιχούν σε 519.678.636,04 ευρώ (δημόσια δαπάνη) και οι καταχωρημένες δαπάνες αυτή τη στιγμή στο Ο.Π.Σ. (δημόσια δαπάνη) ανέρχεται σε 299.025.619,99 ευρώ. Αντιλαμβάνεστε το πόσο σημαντική υπήρξε η συμβολή του Γ' ΚΠΣ στη στήριξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων.

Στο ΕΣΠΑ 2007-2013 συνεχίζονται και εμπλουτίζονται οι επιτυχημένες δράσεις επιχειρηματικότητας της περιόδου 2000-2006 μέσα στο συνολικό πλαίσιο των 38 δισεκατομμυρίων ευρώ, που διατίθενται.

Ειδικότερα:

- Ενισχύεται ο εκσυγχρονισμός και η αναβάθμιση των μεταποιητικών και τουριστικών επιχειρήσεων.
- Ενισχύονται οι επιχειρήσεις του εμπορικού τομέα και του τομέα των υπηρεσιών.
- Ενθαρρύνεται η ίδρυση νέων επιχειρήσεων από ομάδες πληθυσμού με περιορισμένη επιχειρηματικότητα (π.χ. γυναίκες, νέοι κ.ά.) και σε περιοχές που πλήττονται από αποβιομηχάνιση και ανεργία.
- Ενισχύεται η ανάπτυξη εναλλακτικών μορφών τουρισμού, η τουριστική αξιοποίηση παραδοσιακών κτισμάτων, κ.ά.).
- Στηρίζεται η επιχειρηματικότητα στον τομέα του περιβάλλοντος.
- Ενισχύονται πρωτοβουλίες της ευρύτερης κοινωνικής οικονομίας.
- Στηρίζεται η ιδιωτική πρωτοβουλία στον πολιτισμό.
- Προωθούνται σχέδια που συμβάλλουν στην ενίσχυση της παρουσίας των ελληνικών επιχειρήσεων στην εγχώρια και στις διεθνείς αγορές.
- Στηρίζονται οι επενδύσεις βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης στο δευτερογενή και τριτογενή τομέα.
- Δυναμικά ενισχύονται η Έρευνα και η Τεχνολογία, καθώς και η Καινοτομία σε όλους τους κλάδους οικονομικής δραστηριότητας.

Παράλληλα, συνεχίζεται η βελτίωση του θεσμικού περιβάλλοντος και των βασικών υποστηρικτικών δομών, που είναι απαραίτητα για την ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας, την ενδυνάμωση του ανταγωνισμού, με δράσεις όπως η αναβάθμιση και απλούστευση κανονιστικού πλαισίου, η ανάπτυξη ενιαίου συστήματος δομών στήριξης επιχειρήσε-

ων στη λογική του one-stop-shop, ο εκσυγχρονισμός επιχειρηματικών υποδομών, καθώς και δράσεις για την ανάδειξη - προβολή προϊόντων και υπηρεσιών.

Με τις βελτιώσεις αυτές, διασφαλίζεται ότι οι δράσεις του ΕΣΠΑ 2007-2013 θα αποτελέσουν ένα σύγχρονο, αποτελεσματικό και προσβάσιμο μέσο στήριξης για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις.

Άλλο ένα σημαντικό στοιχείο του ΕΣΠΑ, όσον αφορά στη στήριξη των ΜΜΕ επιχειρήσεων είναι η ανάπτυξη νέων χρηματοδοτικών εργαλείων. Στο πλαίσιο της φιλοσοφίας, που προωθεί η Ε.Ε., στόχος μας είναι η μετάβαση από τις εφ' άπαξ επιδοτήσεις, στην περιοχή δανεισμού με ιδιαίτερα ευνοϊκούς όρους, αλλά και η ανάγκη προσέλκυσης ιδιωτικών κεφαλαίων ως εχέγγυο βιωσιμότητας των αναλαμβανόμενων επενδύσεων.

Στον τομέα αυτό κινηθήκαμε με ιδιαίτερα ταχείς ρυθμούς: Το 2007, το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών (ΥΠΟΙΟ) υπέγραψε με το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων (ΕΤαΕ) την πρώτη μεταξύ των 27 Κρατών-Μελών της Ε.Ε. Σύμβαση Χρηματοδότησης για την οργάνωση των δομών υλοποίησης και χρηματοδότησης του JEREMIE στην Ελλάδα, πιστοποιώντας την αποφασιστικότητα της Ελλάδας για την υιοθέτηση και προώθηση σύγχρονων χρηματοοικονομικών μέσων, που θα συνδράμουν αποφασιστικά στην τόνωση της ανταγωνιστικότητας των ΜΜΕ.

Στο διάστημα που ακολούθησε, το Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών προέβη σε σειρά δράσεων και ενεργειών, τόσο σε εξωτερικό επίπεδο με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων, όσο και εσωτερικά με τις Υπηρεσίες του και τις Υπηρεσίες του Υπουργείου Ανάπτυξης.

Αποτέλεσμα αυτών των κινήσεων υπήρξε και πάλι πρώτη η Ελλάδα να έχει αποδεχτεί το πρώτο προϊόν για την έναρξη της κοινοτικής πρωτοβουλίας JEREMIE στην Ελλάδα σε συνεργασία με το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων, και με τη σύμφωνη γνώμη της Ε.Ε., η οποία υποστήριξε θερμά τις ελληνικές πρωτοβουλίες.

Βρισκόμαστε ήδη σε διαδικασία ταχείας υλοποίησης του Jeremie: Το Νοέμβριο αρχίζει τις εργασίες του το Επενδυτικό Συμβούλιο, ενώ το Δεκέμβριο θα έχουμε ήδη την παρουσίαση του πρώτου προϊόντος. Το ΥΠΟΙΟ ηγείται της πρωτοβουλίας.

Με ανάλογη ταχύτητα κινηθήκαμε και για το πρόγραμμα JESSICA, το οποίο αποσκοπεί στην ενίσχυση και ανάπτυξη επιχειρήσεων σε αστικές περιοχές.

Συγκεκριμένα, το ΥΠΟΙΟ βρίσκεται στο τελικό στάδιο διαπραγματεύσεων με την ΕΤΕπ για την υπογραφή Μνημονίου Συνεργασίας, προκειμένου να καθορισθεί και αποτυπωθεί η κατ' αρχήν συνεργασία των δύο Μερών. Επίσης, στο πλαίσιο υλοποίησης του JESSICA, έχει συσταθεί Ομάδα Εργασίας, με αντικείμενο την παρακολούθηση, προώθηση και υλοποίηση του εν λόγω χρηματοοικονομικού μηχανισμού, καθώς και «Expert Working Group», με αντικείμενο την εξέταση και επίλυση ζητημάτων, που σχετίζονται με την υλοποίηση της πρωτοβουλίας.

Θεωρούμε τα χρηματοδοτικά αυτά εργαλεία πολύ σημαντικά για τη στήριξη των επενδυτικών σχεδίων των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, καθώς αυτά έχουν τέσσερα κοινά χαρακτηριστικά:

- Την ανακύκλωση, δηλαδή τη χορήγηση δανείων με ευνοϊκούς όρους, το ποσό αποπληρωμής των οποίων επαναχρηματοδοτεί νέα έργα. Υπάρχει, επομένως, η δυνατότητα μελλοντικής επαναξιοποίησης πόρων.
- Τη μόχλευση, δηλαδή τη δυνατότητα συνδυασμού δανείων, με ιδιωτικούς πόρους.

- Τις πηγές κεφαλαίων, ή sources of funding. Αυτό αφορά στη διάθεση πόρων από τα επιχειρησιακά προγράμματα, εθνικά και περιφερειακά, και στο συνδυασμό τους με πρόσθετη χρηματοδότηση από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων.

- Την πρακτική της διαχείρισης κεφαλαίων, που προβλέπει μια κεντρική μονάδα διαχείρισης περισσότερων του ενός Ταμείων.

Κατά τη διάρκεια των συζητήσεων για την ανάπτυξη του πρώτου προϊόντος JEREMIE, η πρωταρχική μας επιθυμία ήταν να σχεδιάσουμε ένα προϊόν, που να αντανακλά όσο γίνεται περισσότερα τις υπάρχουσες ανάγκες, δηλαδή τη στήριξη των ελληνικών ΜΜΕ και παράλληλα την προσέλκυση του ενδιαφέροντος από την πλευρά του τραπεζικού τομέα.

Η χρηματοδότηση μέσω του JEREMIE καλύπτει ένα ευρύ φάσμα προϊόντων, όπως μικροπιστώσεις μέσω Τραπεζών, τη συμμετοχή στο κεφάλαιο επιχειρήσεων, τα κεφάλαια ανάληψης επιχειρηματικού κινδύνου, την παροχή εγγυήσεων.

Δεν θα πρέπει να παραλείψουμε το πλέον πρόσφατο μέλος της οικογένειας χρηματοδοτικών εργαλείων, το πρόγραμμα JASMINE, που αφορά χρηματοδότηση με προνομιακούς όρους πολύ μικρών επιχειρήσεων και αυτοαπασχολούμενων. Η διαφορά του με το JEREMIE έγκειται στο ότι τα δάνεια που θα χορηγούνται θα απευθύνονται σε πολύ μικρές επιχειρήσεις και αυτοαπασχολούμενους, που βρίσκονται πολύ κοντά στο όριο της φτώχειας. Τα δάνεια θα συνοδεύονται από τεχνική και συμβουλευτική υποστήριξη για τους δανειολήπτες.

Εκτός από τα προγράμματα αυτά, δράσεις και πρωτοβουλίες, οι ελληνικές μικρομεσαίες επιχειρήσεις έχουν έναν ακόμη σημαντικό σύμμαχο, τον Επενδυτικό Νόμο.

Ο Επενδυτικός Νόμος 3299/2004, διασφαλίζει υψηλά ποσοστά ενίσχυσης για όλες τις περιφέρειες της Χώρας, με ανώτατα όρια επιδότησης, που φθάνουν ανάλογα με την περιοχή, το είδος και το μέγεθος της επιχείρησης, μέχρι και το 60% της επένδυσης.

Στον Επενδυτικό Νόμο γίνεται διεύρυνση του φάσματος των υπαγομένων επιχειρήσεων - δραστηριοτήτων, ενώ παράλληλα επεκτείνονται τα κίνητρα των ενισχύσεων στον τομέα των υπηρεσιών. Γίνεται διάκριση των επιχειρήσεων φροέων σε σχέση με το μέγεθος τους, με εισαγωγή του όρου Μικρομεσαία Επιχείρηση (ΜΜΕ) και θέσπιση σημαντικής επιπλέον ενίσχυσης μέχρι και 15 ποσοστιαίων μονάδων (15%) στα ποσοστά ενίσχυσης που προβλέπει γενικά ο Νόμος κατά κατηγορία και περιοχή, για τις επιχειρήσεις που χαρακτηρίζονται ως ΜΜΕ.

Τέλος, καθιερώθηκαν απλούστερες και αντικειμενικότερες διαδικασίες, που ενισχύουν τη διαφάνεια και την αποτελεσματικότητα στην εφαρμογή του νόμου.

Μέχρι σήμερα έχουμε χρηματοδοτήσει με πάνω από 10,5 δισ. ευρώ, εκ των οποίων πάνω από 4,5 δισ. ευρώ δημόσιας δαπάνης, έργα που έδωσαν ώθηση στην ανάπτυξη, έργα που δημιούργησαν περισσότερες από 25.000 νέες θέσεις εργασίας.

Εξ άλλης πλευράς, τα προγράμματα του ΕΣΠΑ μαζί με τα χρηματοδοτικά εργαλεία που προωθούμε σε στενή συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, μαζί με τις πρωτοβουλίες που λαμβάνονται σε ευρωπαϊκό επίπεδο, δημιουργούν όλες τις προϋποθέσεις για ανάπτυξη, και στήριξη των Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων, για τόνωση της απασχόλησης. Όλα αυτά αποτελούν τη βάση για μια υγιή οικονομία, για μια οικονομία που μπορεί να αντισταθεί στις δυσκολίες, στις κρίσεις, αλλά και στις προκλήσεις του μέλλοντος.